

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

01 august 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Vladimir Timofti,

Judecători – Anatolie Țurcan, Nadejda Toma, Victor Boico, Ion Guzun

a judecat, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău Tăut Dorina și de către avocatul Pavel Zamfir în numele inculpatului Spînu Teodor prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 25 august 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2018, în cauza penală în privința lui

*Spînu Teodor XXXXX, născut la XXXXX,
originar și domiciliat în s. XXXXX, r-nul XXXXX.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 18.01.2016– 25.08.2017;

Instanța de apel: 14.09.2017–11.12.2018;

Instanța de recurs: 22.03.2019 – 01.08.2019;

Asupra recursurilor ordinare declarate, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 25 august 2017, Spînu Teodor a fost recunoscut vinovat și condamnat:

- în baza art.164 alin. (2) lit. b), e) Cod penal, la 6 ani închisoare;

- în baza art.349 alin.(1¹) Cod penal, la 6 luni închisoare.

În temeiul art.84 Cod penal prin cumul parțial al pedepselor aplicate, definitiv i s-a stabilit pedeapsa 6 ani 3 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu prevederile art.85 Cod penal, prin cumul parțial de sentințe, prin adăugarea părții neexecutate a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Călărași din 19.11.2014, definitiv i s-a stabilit pedeapsa 7 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Spînu Teodor a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.171 alin.(1) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Prin aceeași sentință au fost condamnați Jordan Lilian și Jordan Nicolai în privința cărora recursuri ordinare nu au fost declarate.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, N. Jordan la 14 noiembrie 2015 orele 22.00, prin înțelegere prealabilă cu T. Spînu, s-au deplasat la domiciliul lui XXXXX situat în s. XXXXX, r-nul XXXXX, unde aplicând forța fizică le-au răpit pe XXXXX și minora XXXXX, pe care le-au urcat în automobilul ce aparține

cu drept de proprietate lui T. Spînu și le-au transportat în gospodăria lui N. Jardan situată în s. XXXXX, r-nul XXXXX, unde le-au ținut până la 19 noiembrie 2015.

Tot el, T. Spînu la 27 noiembrie 2015, aproximativ la orele 21.00, când colaboratorii de poliție ai IP Călărași S. Muntean și V. Popa care aveau la executare ordonanța de reținere a lui N. Jardan, au intrat în domiciliul ultimului pentru a-l reține, urmărind scopul sistării activității de serviciu a colaboratorilor de poliție, împreună cu N. Jardan și T. Roșca i-au amenințat cu răfuială fizică pe colaboratorii de poliție și le-au aplicat lovituri cu pumnii și picioarele, cauzându-i lui V. Popa conform raportului de expertiză medico-legală nr.534 din 30.11.2015- vătămări corporale neînsemnate și lui S. Munteanu conform raportului de expertiză medico-legală nr.535 din 30.11.2015 – vătămări corporale neînsemnate.

De către organul de urmărire penală T. Spînu a fost învinuit de faptul că la 14 noiembrie 2015 în jurul orelor 24⁰⁰, aflându-se la domiciliul lui N. Jardan în s. Rădeni, r-l Călărași, urmărind scopul satisfacerii poftelor sexuale prin constrângere psihică și fizică a întreținut un raport sexual contrar voinței părții vătămate.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către acuzatorul de stat, care a solicitat casarea parțială a acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare a lui T. Spînu:

- în baza art.171 alin.(1) Cod penal, la 1 an închisoare;
- în baza art.164 alin.(2) lit. b) și e) Cod penal, la 6 ani închisoare;
- în baza art.349 alin.(1¹) Cod penal, la 6 luni închisoare.

În temeiul art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial a-i stabili lui T. Spînu pedeapsa definitivă 6 ani și 3 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu prevederile art.85 Cod penal, prin cumul parțial de sentințe prin adăugarea părții neexecutate stabilită prin sentința Judecătorei Călărași din 19.11.2014, a-i stabili pedeapsa definitivă 8 ani închisoare cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Încasarea de la T. Spînu și N. Jardan a cheltuielilor judiciare în sumă de 335 lei în beneficiul statului.

În argumentarea apelului s-au invocat următoarele:

- concluzia instanței precum că, acuzarea nu a prezentat probe care ar confirma vinovăția inculpatului pe capătul de învinuire prevăzut de art.171 alin.(1) Cod penal, este eronată. Instanța nu a luat în considerație că părțile vătămate XXXXX și XXXXX au fost răpite de către T. Spînu și N. Jadan și ținute forțat la domiciliul ultimului timp de 4 zile, unde au fost impuse să întrețină relații sexuale și nu au avut posibilitatea de a opune rezistență;

- instanța de fond neîntemeiat a conchis că din plângerea părții vătămate E. Roșca, nu rezultă că aceasta ar fi fost violată de către T. Spînu, or, aceasta atât în plângere cât și ulterior fiind audiată a menționat că, a fost impusă de către T. Spînu să întrețină cu el relații sexuale contrar voinței sale;

- instanța neîntemeiat a reținut ca fiind veridice doar o parte din depozițiile părții vătămate E. Roșca și anume cele referitoare la răpire și a apreciat critic declarațiile referitoare la raportul sexual forțat pe care XXXXX l-a întreținut cu T. Spînu.

3.1 Exprimându-și dezacordul cu sentința cu apel a contestat-o avocatul I. Raropu în numele inculpatului T. Spînu, care a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a inculpatului T. Spînu, argumentând următoarele:

- probele prezentate de acuzare pe episodul prevăzut de art.164 alin.(2) lit. b), c) Cod penal au fost eronat apreciate de instanța de fond, or, acestea nu confirmă vinovăția lui T. Spînu în săvârșirea infracțiunii incriminate;

- sentința de condamnare pe capătul de învinuire prevăzut de art. 164 alin.(2) lit. b), c) Cod penal este bazată doar pe presupuneri;

- probele prezentate de partea apărării au fost arbitrar respinse, astfel instanța nu le-a apreciat nefăcându-se nici o trimitere la acestea;

- sentința de condamnare a fost bazată în mare parte pe declarațiile părților vătămate, care însă sunt contradictorii, fără a fi luate în considerație declarațiile martorilor apărării și anume I. Stăvilă, care a declarat că le-a văzut pe părțile vătămate la stația de alimentare Peco, care au procurat țigări și au servit câte o cafea, au ieșit din mașină și au fumat după care au urcat în automobil și au plecat;

- declarațiile inculpatului T. Spînu au fost confirmate de depozițiile martorilor I. Stăvilă, E. Dascăl și V. Vameș. Declarațiile inculpatului și martorilor menționați în timpul cercetării judecătorești nu au fost infirmate, fapt care denotă că cauza a fost examinată unilateral și tendențios;

- instanța a admis o eroare gravă de fapt justificând condamnarea lui T. Spînu pe episodul prevăzut de art.349 alin.(1¹) Cod penal, or, careva probe concludente care ar confirma vinovăția acestuia acuzarea nu a prezentat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de apel Chișinău din 11 decembrie 2018 apelurile declarate au fost respinse ca nefondate.

5. În motivarea soluției adoptate Colegiul a reținut că argumentele apelanților sunt neîntemeiate, iar instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, just a tras concluzia că T. Spînu a săvârșit anume infracțiunile pentru care a fost condamnat.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art.101 Cod de procedură penală. Astfel, Colegiul a reținut din materialele dosarului că, starea de fapt și de drept se află în concordanță deplină cu materialele cauzei și corect a fost statuată de către instanța de fond, nefiind constatate temeiuri de casare a sentinței.

S-a reținut că, pe episodul privind săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.164 alin.(2) lit. b) și e) Cod penal, de către N. Jordan și T. Spînu, vinovăția acestora a fost confirmată pe deplin prin declarațiile părților vătămate, XXXXX și XXXXX, care au relatat că inculpații forțat le-au urcat în automobil de la poarta casei lui XXXXX și contrar voinței le-au transportat la domiciliul lui N. Jadan. În casa lui N. Jadan au intrat benevol, ulterior N. Jadan a adus vin și ele au servit vin. La domiciliul lui N. Jadan s-au aflat 4-5 zile.

La fel, Colegiul a menționat că vina inculpatului T. Spînu pe acest episod a mai fost confirmată prin: **declarațiile martorului E. Dascăl**, care a relatat că la 14.11.2016 ea cu soțul au fost nași în s. Cornova, r-nul Ungheni, unde T. Spînu a fost invitat. Ultimul a venit singur la nuntă la orele 17⁰⁰, toată ziua a fost șofer și i-a transportat pe ei și pe miri unde au avut nevoie. Nu a observat ca T. Spînu să dispară de la nuntă. Este înregistrarea video unde se vede că T. Spînu toată seara a fost prezent la nuntă. Nu a fost tot timpul în vizorul lor, și nu a atras atenția dacă a lipsit anumite perioade de la nuntă. Mașina lui de culoare sură era împodobită cu lentă; **declarațiile martorului I. Stavilă**, care a relatat că activează în calitate de operator la stația de alimentare din s. Rădeni, r. Călărași, unde în toamna anului 2015, T. Spînu a venit împreună cu două fete. Fetele au servit câte o cafea și au procurat țigări, au ieșit afară, au fumat, au dansat un pic, după au urcat în mașină și au plecat. Pe Jordan Nicolai în acea seară nu l-a văzut. Mașina lui T. Spînu era împodobită cu

panglici; declarațiile martorului N. Jordan, care a menționat că nu ține minte data când s-a întors acasă, la ei erau XXXXX și XXXXX, în ogradă mai erau și A. Dubovca, Mișa „zăcu”, C. Breană, P. Ciugulea. Fetele erau vesele, aveau un comportament normal. S-au distrat împreună. Ele au stat vreo 2-3 zile la ei acasă, au pus usturoi împreună, nici una din fete nu i-a comunicat că vrea să plece acasă. În aceste zile nu a văzut ca cineva să le fi jignit, nu li s-a plâns că ar fi fost sechestrare de cineva ci că au venit în oșpeție la distracție. XXXXX a dormit o seară cu ea în sărai, iar XXXXX a dormit doar în casă. În altă seara a auzit că s-a stricat un geam, ea dormea în casă. A ieșit afară și a văzut cum pe fratele ei N. Jordan l-a lovit un polițist pe nume V. Popa. Ea s-a speriat și a intrat în casă și a văzut pe fereastră cum l-au legat. Spînu Teodor a ieșit afară, el nu a lovit pe nimeni. Nu știe cum au plecat fetele, ea nu a văzut ca fetele să fi întreținut raport sexual cu băieții; declarațiile martorului V. Vameș care, a menționat că pe părțile vătămate le cunoaște vizual. Într-o zi a dus-o pe prietena lui acasă, care locuiește peste câteva case de Jordan Nicolai. Pe drum s-a întâlnit cu Spînu Teodor cu mașina care i-a spus că pregătesc peste și l-a invitat și pe el, Spînu era singur și nu a văzut ca mașina să fi fost legată cu lenți. După, a mers singur la N. Jordan, iar peste 10 minute a venit T. Spînu cu două fete. Fetele au coborât singure din mașină, erau vesele, nu erau speriate. El nu cunoaște în ce relații se află T. Spînu cu fetele. El a stat puțin timp, după care peste vreo 30 minute a plecat. Cunoaște că XXXXX de la 14 ani, este o destrăbălată, a auzit că întreține relații sexuale băieții care se distrează, el careva relații cu ele nu a avut. T. Spînu a plecat înaintea lui în s. Cornova la o nuntă. Peste câteva zile mergea pe drum și a văzut cum doi polițiști îl întindeau pe N. Jordan. El s-a oprit să vadă ce se întâmplă, însă V. Popa l-a amenințat că va avea probleme și el în conflict nu s-a implicat. Cu automobilul el nu a blocat drumul, între timp a venit un echipaj INP, T. Spînu la fața locului nu a fost.

Colegiul Penal, analizând și apreciind declarațiile martorilor sus indicați prin prisma prevederilor art.101 Cod de procedură penală, le-a apreciat ca fiind pertinente și utile, care coroborează cu declarațiile părților vătămate și indică la faptul că inculpații au comis infracțiunea de răpire.

Instanța de apel a respins argumentele apelanților în partea în care au solicitat achitarea lui T. Spînu de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.164 alin.(2) lit. b) și e) Cod penal menționând că argumentele apărării nu și-au găsit confirmare, deoarece din probele analizate și apreciate se atestă că părțile vătămate au depus declarații analogice și XXXXX cât și XXXXX au indicat că au fost lovite cu câte o palmă și urcate forțat întru-un automobil de culoare sură de către N. Jordan și T. Spînu, mai mult, aceste declarații au fost menținute atât la confruntările cu inculpatul T. Spînu cât și în ședința de judecată.

Colegiul penal a respins argumentul apărătorului I. Raropu în interesele inculpatului T. Spînu, referitor la faptul că sentința s-a bazat în exclusivitate pe declarațiile părților vătămate, or, pe lângă declarațiile părților vătămate, la acest capitol au fost administrate și analizate alte probe, care confirmă vina inculpaților.

În continuare instanța de apel a apreciat critic declarațiile inculpaților pe motiv că, acestea sunt date cu scop de a se eschiva de la răspunderea penală. Fiind audiat în calitate de bănuț, (f.d.162 Vol. I), T. Spînu a declarat că în perioada 14-19 noiembrie 2015, nici nu a fost acasă la N. Jordan și nici nu le-a văzut pe victime. La confruntarea cu XXXXX din 14.01.2016, de asemenea a declarat că la 14.11.2015 a fost la nuntă în s. XXXXX, nu a fost în s. XXXXX și nu le-a văzut pe XXXXX și XXXXX (f.d.170 Vol. I), însă ulterior,

în ședința de judecată, a indicat că a fost la XXXXX fără N. Jordan și le-a adus pe părțile vătămate care au mers benevol.

În concluzie Colegiul a respins ca neîntemeiate solicitările apărării referitor la achitarea lui T. Spînu pe acest capăt de învinuire.

Referitor la alegațiile apelanților prin care se indică că, din declarații rezultă că părțile vătămate s-au aflat mai multe zile în gospodăria lui N. Jordan și că nu se plîngeau că au fost răpite, Colegiul a reținut că acestea nu sunt relevante, or, infracțiunea de răpire s-a consumat la 14.11.2015 odată cu capturarea victimelor, urcarea lor cu forța în mașină și transportarea lor din s. XXXXX în s. XXXXX.

Vis-a-vis de episodul privind infracțiunii de prevăzute de art.349 alin. (1¹) Cod penal, Colegiul a reținut că vina inculpatului a fost demonstrată pe deplin prin următoarele probe, cum ar fi, declarațiile părții vătămate V. Popa, care a relatat că N. Jordan urma să se prezinte la procuratură pentru efectuarea acțiunilor procesuale. Din motiv că nu se prezenta a fost dispusă aducerea forțată a ultimului. Pe una din străzile s. XXXXX, r. XXXXX s-a întâlnit cu N. Jordan și i-a comunicat că trebuie să meargă la procuror. L-a apucat de mână pe N. Jordan și cât îl suna pe procuror, inculpatul i-a sucit mina și a fugit. El l-a anunțat pe procuror, care a emis ordonanță de reținere a acestuia. La data de 27.11.2015, aflându-se în s. Rădeni, r-l Călărași, în jurul orelor 21⁰⁰, a mers în ograda bunicilor lui N. Jordan unde locuia inculpatul și au strigat la poartă, în casă se auzea gălăgie și o voce bărbătească i-a răspuns vulgar să intre în ogradă. S-a apropiat de anexa casei și în ușă se afla inculpatul N. Jordan cu o rangă metalică în mână și când l-a văzut a aruncat cu ea în el, dar a nimerit în ușă și peste piciorul părții vătămate. S-a apropiat de pat unde dormea T. Spînu, ultimul a ieșit afară, partea vătămată i-a comunicat inculpatului N. Jordan că urmează să se prezinte la procuratură, neavând scopul de a-l trauma, a scos arma doar pentru a-l liniști, deoarece se afla în stare de ebrietate și era agresiv. N. Jordan nu a reacționat în nici un fel, V. Popa încercând să-l imobilizeze. N. Jordan a solicitat ajutorul lui T. Spînu și a lui T. Roșca. Ultimii l-au îmbrâncit pe colegul său S. Munteanu și au intrat în casă, iar lumina a fost stinsă, dar nu cunoaște de cine. Fiind întuneric nu se înțelegea cine lovea și a primit mai multe lovituri peste diferite părți ale corpului. Fiind întuneric care și câte ori a lovit nu a văzut. S. Munteanu a aprins lumina și i-a scos afară pe T. Spînu și T. Roșca, comunicându-le să părăsească ograda. După, inculpatul N. Jordan a devenit mai agresiv, V. Popa a simțit câteva lovituri prin scurtă, ulterior a văzut un cuțit de bucătărie în mână lui N. Jordan și a înțeles că a fost lovit, deoarece pe scurtă și pe legitimația de serviciu au rămas urme de la vârful cuțitului. Văzând cuțitul a hotărât să-l imobilizeze pe N. Jordan și s-a tăiat la deget. N. Jordan i-a luat cuțitul din mână și l-a aruncat afară în zăpadă. După, V. Popa l-a imobilizat pe inculpat și l-a chemat pe S. Munteanu pentru ca să-i lege mâinile cu o funie. Inculpatul din nou a chemat ajutoare și iarăși a fost stinsă lumina și a fost lovit pe tot corpul de către T. Spînu și T. Roșca. N. Jordan în continuare opunea rezistență, îl lovea cu picioarele, l-a scos după poartă și i-a comunicat să urce în automobil. T. Spînu a plecat într-o direcție necunoscută, iar T. Roșca a rămas în drum. Pe N. Jordan l-au urcat în automobil și a anunțat unitatea de gardă a IP Călărași că în cadrul reținerii a primit leziuni corporale. S-au pornit, dar niște băieți din s. Rădeni, r-l Călărași care erau cu automobilele au blocat drumul și nu le permitea să treacă. Imediat a chemat grupa operativă și colaboratorii INP. Cele declarate de către partea vătămată V. Popa întru totul au fost confirmate de partea vătămată S. Munteanu.

Totodată, instanța de apel a reținut că vina lui T. Spînu pe acest episod a fost dovedită

pe deplin și prin depozițiile martorilor C. Scutaru, T. Roșca, N. Jordan și V. Vameș, iar faptul că acești martori au declarat că, în timpul reținerii nu l-au văzut în curte și în drum pe T. Spînu, nu are nici o influență asupra calificării faptei în baza art.349 alin.(1^l) Cod penal, or, acțiunile de aplicare a violenței în scopul sistării activității, s-au consumat în casă când lumina a fost stinsă, iar polițiștii V. Popa și S. Munteanu, care încercau să-l rețină N. Jordan au primit mai multe lovituri, fapt confirmat atât prin declarațiile depuse de părțile vătămate, cât și prin rapoartele de examinare medico-legală nr.535 din 28.11.2015 și nr.534 din 28.11.2015, care confirmă că ultimii au primit leziuni corporale neînsemnate.

Colegiul penal a respins ca neîntemeiate argumentele apărătorului I. Raropu în numele inculpatului T. Spînu, prin care se indică că probele cercetate în instanța de fond demonstrează nevinovăția inculpatului. Această versiune a inculpatului a fost combătută prin declarațiile părților vătămate și probelor scrise administrate în cadrul urmăririi penale.

În continuare analizând alegațiile acuzatorului de stat vis-a-vis de soluția instanței de fond pe capătul de învinuire a lui T. Spînu de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art.171 alin.(1) Cod penal, Colegiul a stabilit că soluția adoptată de instanța de fond la acest capitol întemeiată și motivată, or, argumentele acuzării nu au fost probate corespunzător în vederea stabilirii cu certitudine că inculpatul T. Spînu a comis infracțiunea de viol.

La acest capitol Colegiul a reținut că careva probe cu excepția declarațiilor părții vătămate E. Roșca, în confirmarea învinuirii, acuzatorul de stat nu a prezentat, însă aceste depoziții instanța le-a apreciat critic, deoarece sunt contradictorii și inconsecvente și nu coroborează cu alte probe și se contrazic între ele.

În continuare instanța de apel a menționat că prima instanță soluționând chestiunea referitoare la categoria și termenul de pedeapsă stabilit lui T. Spînu a ținut cont de prevederile art.7,61,75-78 Cod penal stabilindu-i o pedeapsă echitabilă și proporțională în raport cu gravitatea faptelor comise, iar pedeapsa individualizată va fi capabilă să atingă scopul prevăzut la art.61 Cod penal.

6. Decizia instanței de apel a fost contestată cu recurs ordinar de către acuzatorul de stat, care invocând temeiul de drept prevăzut la art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a acesteia în privința lui T. Spînu cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată, argumentând următoarele:

- concluzia instanței de apel precum că acuzarea nu a prezentat probe pertinente și concludente care ar dovedi învinuirea pe epizodul prevăzut de art.171 alin.(1) Cod penal este neîntemeiată;

- prin depozițiile părții vătămate E. Roșca, care a declarat că, a întreținut un raport sexual forțat cu T. Spînu, se confirmă vinovăția acestuia în săvârșirea infracțiunii incriminate;

- în speță, în conformitate cu prevederile art.227-229 Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare suportate pentru efectuarea expertizei judiciare medico-legale urmau a fi încasate din contul persoanei declarate vinovate, or efectuarea cheltuielilor de judecată într-o cauză penală este provocată de săvârșirea infracțiunii, astfel că aceste cheltuieli sunt imputabile inculpatului condamnat;

- prin Legea nr.316 din 22.12.2017, în vigoare din 09.02.2018, alin.(2) al art.143 Cod de procedură penală a fost abrogat - prin ce se atestă intenția legiuitorului de a pune cheltuielile judiciare în sarcina inculpatului.

6.1 Recurs ordinar împotriva hotărârilor judecătorești pronunțate în speță a declarat avocatul P. Zamfir în numele inculpatului T. Spînu, care invocând temeiul de drept prevăzut la art.427 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, solicită, casarea acestora cu

pronunțarea unei hotărâri de achitare, sau dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului s-au invocat următoarele:

- instanțele de fond contrar prevederilor art.325 alin.(1) Cod de procedură penală, au depășit limitele învinuirii deoarece prin rechizitoriu T. Spînu a fost învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.164 alin.(2) **lit. b)** Cod penal, iar prin sentință a fost condamnat în baza art.164 alin.(2) **lit. b) și e)** Cod penal;

- menținând sentința, instanța de apel a tolerat condamnarea lui T. Spînu pe un indice calificativ care nu i-a fost incriminat prin rechizitoriu;

- prin ordonanța de punere sub învinuire și prin rechizitoriu lui T. Spînu nu i s-a incriminat săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.172 alin.(2) lit. b), c) Cod penal, însă în conținutul sentinței (fila 11, pct. IV) rezultă că lui T. Spînu i-a fost descrisă și incriminată această infracțiune. Astfel, sentința nu corespunde exigențelor prestabilite la art.385, 389 și 391 alin.(1) pct.1) și 2) Cod de procedură penală;

- după descrierea epizodului prevăzut la art.164 Cod penal, la fila nr.10 din sentință, instanța doar a făcut o simplă enumerare a elementelor infracțiunii, fără a descrie fiecare element în parte raportat la acțiunile lui T. Spînu;

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra chestiunilor – în ce constă participația lui T. Spînu, ce acțiuni concrete acesta a întreprins față de părțile vătămate, ce contribuție materială a oferit T. Spînu, precum și nu s-a pronunțat asupra chestiunii dacă fapta lui T. Spînu întrunește elementele infracțiunii și dacă această faptă a fost corect calificată;

- instanțele de fond nu au argumentat acțiunile adiacente a infracțiunii de răpire presupus întreprinse de T. Spînu și anume – aplicarea violenței, amenințarea cu aplicarea violenței, înșelarea etc.

- în speță nu au fost stabilite și descrise motivele răpirii, dar nici descrisă intenția lui T. Spînu, precum și nu au fost elucidate și confirmate acțiunile de privare deplină de libertate întreprinse de acesta în privința părților vătămate și când anume a avut loc acest fapt (din motivul urcării lor în automobil sau plasării lor în gospodăria cet. N. Jardan);

- în acțiunile lui T. Spînu lipsesc elementele infracțiunii prevăzute la art.164 alin.(2) Cod penal;

- pe epizodul prevăzut de art.349 alin.(1¹) Cod penal, acuzarea nu a prezentat careva probe care ar confirma implicarea lui T. Spînu la aplicarea violenței față de colaboratorii de poliție, în scopul sistării activității lor de serviciu;

- din declarațiile părții vătămate V. Popa rezultă că acesta „s-a apropiat de patul unde dormea T. Spînu, ultimul a ieșit afară..., lumina în cameră a fost stinsă, dar nu știe de cine...Fiind întuneric nu se înțelege cine lovea... dar a primit mai multe lovituri. S. Muntean a aprins lumina și i-a scos afară pe T. Spînu și T. Roșca... T. Spînu a plecat într-o direcție necunoscută”; declarații analogice a dat și partea vătămată S. Muntean. Martorii C. Scurtu și V. Vameș au declarat că în acea seară nu l-au văzut pe inculpatul T. Spînu în gospodăria lui N. Jardan (probabil era deja plecat);

- în cazul în care T. Spînu a fost implicat în conflictul cu polițiștii, de ce acesta nu a fost reținut tot atunci împreună cu T. Roșca, care din declarațiile părților vătămate a participat la altercații.

7. Judecând recursurile ordinare, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de

apel, inclusiv în temeiul când instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, când hotărârea atacată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția sau motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să judece cauza și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit atestă că instanțele de fond și de apel au comis următoarele erori de drept.

Potrivit art.384 alin. (3) Cod de procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

Totodată, în conformitate cu prevederile art.325 alin. (1) Cod de procedură penală, **judecarea cauzei se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.**

Potrivit art.385 alin. (1) pct. 1) și 4) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii.

În corespundere cu art.394 alin. (1) pct. 1) și 2) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe.

Conform jurisprudenței naționale, sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art.384-397 Cod de procedură penală. Sentința se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte.

În pofida acestor prescripții legale, potrivit descriptivului sentinței, instanța de fond:

1) nu a descris fapta criminală săvârșită de către T. Spînu pe capătul de învinuire prevăzut de art.164 alin.(2) Cod penal, nu a indicat probele care în viziunea instanței confirmă vinovăția acestuia și nu a descris fiecare element constitutiv al infracțiunii incriminate, raportat la acțiunile lui T. Spînu;

2) a depășit limitele învinuirii formulate prin rechizitoriu inculpatului T. Spînu.

În argumentarea acestei concluzii se reține că, prin rechizitoriu T. Spînu a fost învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de *art.164 alin.(2) lit. b) Cod penal - adică răpirea persoanei, săvârșită asupra a două persoane*, iar în sentință instanța a constatat că T. Spînu a comis fapta prejudiciabilă prevăzută la *art.164 alin.(2) lit. b) și e) Cod penal, adică răpirea a două persoane, **săvârșite de două sau mai multe persoane.***

3) în conținutul sentinței (fila 11, pct. IV) instanța a constatat că „*T. Spînu și N. Jordan au comis infracțiunea prevăzută de art.172 alin.(2) lit. b), c) Cod penal în privința lui O. Dodan, fapt care se confirmă prin probe cercetate (...)*”, deși atât prin ordonanța de punere sub învinuire cât și prin rechizitoriu lui T. Spînu nu i s-a incriminat săvârșirea acestei fapte.

Astfel, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile art.325, 385, 389 și 391 Cod de procedură penală și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii.

Potrivit art.414 alin.(1) și (5) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând

apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Conform art.419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.

În corespundere cu art.395 alin.(1) pct. 2) și 3), alin.(4) Cod de procedură penală, în dispozitivul sentinței de condamnare trebuie să fie arătate constatarea că inculpatul este vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală, categoria și mărimea pedepsei aplicate inculpatului pentru infracțiunea constatată ca dovedită. În toate cazurile, pedeapsa trebuie să fie precizată astfel încât la executarea sentinței să nu apară nici un fel de îndoieli cu privire la categoria și mărimea pedepsei stabilite de instanța de judecată.

Conform art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de apel este obligată ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt și de drept ale cauzei, însă fără a înrăutăți situația apelantului.

Potrivit art.417 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea sau respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Conform jurisprudenței naționale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt ***dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu***, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări. Chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel sunt ***dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată***, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei.

Însă, instanța de apel, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece:

1) nu a reacționat în modul prevăzut de lege asupra erorilor de drept comise de instanța de fond, nominalizate supra, repetându-le întocmai, nu a desființat sentința și nu a rejudecat cauza potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, menținând o sentință nemotivată legal;

2) nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele de fapt și de drept indicate în rechizitoriu, nu a indicat motivele pentru care a respins toate probele aduse atât de apărare pe capetele de învinuire prevăzute de art.164 alin.(2) și art.349 alin.(1¹) Cod penal, cât și cele de acuzare pe capătul de învinuire prevăzut la art.171 alin.(1) Cod penal.

3) nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate atât în apelul acuzării cât și în apelul apărării și repetate în recursurile ordinare, inclusiv în felul și esența probatorie, în care acestea sunt reproduse la pct. **3, 3.1, 6 și 6.1** din prezenta decizie.

Circumstanțele expuse atestă în mod lucid că, ambele instanțe nu au judecat cauza penală în condițiile legii, au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate și că, recursurile de pe rol sunt întemeiate.

Conform art.435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că, încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanțele de fond și de apel, constituie erori de drept prevăzute în art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursurilor declarate, casării totale a deciziei și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă obligatoriu de prevederile art.436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra motivelor esențiale invocate în cererile de apel și recurs, nominalizate și în prezenta decizie; să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea o evaluare convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date; să-și argumenteze clar concluziile în decizia adoptată, iar în caz de adoptare a unei concluzii de vinovăție sau nevinovăție, să emită o soluție clară, ținând cont de motivele casării deciziei atacate și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art.417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu prevederile art.434, 435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Admite recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău Tăut Dorina și de către avocatul Pavel Zamfir în numele inculpatului Spînu Teodor, casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2018 în cauza penală în privința lui Jardan Nicolai, Spînu Teodor și Jardan Lilian, doar în privința lui *Spînu Teodor*, și dispune rejudecarea cauzei în această parte de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la 29 august 2019.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Nadejda Toma

Victor Boico

Ion Guzun